De Banca d'Italia

De Banca d'Italia werd de Italiaanse emissie-instelling door een wet van 10 augustus 1893. Toch behielden de Banca di Napoli en de Banca di Sicilia hun bevoegdheid om biljetten uit te geven tot 1926. In de loop der jaren heeft de BI zich geleidelijk ontwikkeld van een eenvoudige emissiebank tot een echte centrale bank, belast met de monetaire reglementering en het toezicht op het bancaire en financiële systeem. In 1936 werden de bevoegdheden van de centrale bank bij wet uitgebreid, en werd ze een instelling van publiek recht.

De indrukwekkende hoofdzetel van de Banca d'Italia in Rome

Als lid van het ESCB volgt de Banca d'Italia (BI) de institutionele Europese context voor de verdediging van de monetaire stabiliteit. De Italiaanse grondwet hecht bijzonder belang aan de bescherming van de spaarder in al zijn vormen. Hij vertrekt vanuit het principe dat stabiliteit en doeltreffendheid van het financiële systeem allebei noodzakelijk zijn voor het macro-economische evenwicht van het land. Als controleorgaan speelt de BI hierbij een centrale rol: ze vaardigt voorschriften uit, geeft instructies aan en neemt maatregelen tegenover banken en financiële tussenpersonen. Sinds 1990 is de BI ook de autoriteit die de concurrentie waarborgt in de kredietsector. Hiervoor werkt ze regelmatig samen met de Europese Commissie. De controle van commerciële banken verplicht haar ook om de strijd aan te gaan tegen witwaspraktijken en woekerrente: daarvoor heeft ze sinds 1993 toezicht op de betalingssystemen en sinds 1998 op de financiële markten. Als medeoprichter van de Bank voor Internationale Betalingen neemt ze deel aan activiteiten van de belangrijkste internationale financiële organen; samen met het ministerie van Economie en Financiën vertegenwoordigt ze Italië bij het IMF, de Wereldbank en in verschillende multilaterale ontwikkelingsbanken.

Centrales en onderzoek

Sinds 1894 neemt de Banca d'Italia de rol van Rijkskassier op zich op provinciaal niveau. Sedert 1999 gebeurt dit ook op nationaal niveau. Ze beheert een risicocentrale voor kredieten en controleert de goede werking van een interbancaire gegevensbank die personen registreert die ongedekte cheques hebben uitgegeven. Ze heeft ook een belangrijke adviesfunctie dankzij haar economische expertise, die een direct contact bevordert met de instellingen en het land. Naar haar jaarrapport wordt steeds met belangstelling uitgekeken. Ze geeft ook andere publicaties uit, zoals economische en statistische rapporten. Ze werkt nauw met de universiteiten samen in de onderzoeksdomeinen economie, recht en geschiedenis. De bibliotheek Paolo Baffi in Rome wordt vaak bezocht door studenten, onderzoekers en ambtenaren. Op dezelfde plek bevindt zich het geldmuseum, in het Palais Koch. De BI drukt de coupures van 50 en 100 euro, die ze verdeelt via haar netwerk.

99 filialen

Het directiecomité van de BI bestaat uit de gouverneur - alleen hij vertegenwoordigt wettelijk de Bank -, een algemeen directeur en twee adjuncten. De centrale administratie bevindt zich in Rome en de 99 filialen zijn over heel Italië verspreid. Van een afslanking van het netwerk is geen sprake; integendeel, zijn rol is onlangs versterkt om onmiddellijk op de hoogte te zijn van plaatselijke informatie zoals statistieken, toezicht op de bancaire diensten en betalingssystemen, conjunctuurrapporten uit de provincies en de regio's, ... De BI telt eveneens zes internationale delegaties: in Brussel, Frankfurt, Londen, New York, Parijs en Tokio. De Banca d'Italia heeft in totaal 8.300 werknemers, waarvan meer dan de helft in de vestigingen. Vanaf 2005 moet dit cijfer stabiel blijven rond de 8.000. Bepaalde logistieke taken, zoals die van chauffeur, bode, vertaler, conciërge, worden meer en meer uitbesteed aan andere firma's.

Fabienne Malaffo

De Bank steunt de actie "Magic Cents"

Magic Cents is een nieuwe geldinzamelingsactie, georganiseerd door vzw Child Planet. Deze organisatie wil de opvang en het verblijf verbeteren van in België gehospitaliseerde kinderen. Het ingezamelde geld gaat dan ook naar projecten die kindvriendelijkere leefomstandigheden in de hospitalen willen creëren. De Koning Boudewijnstichting zal het budget beheren.

magic cents

Je hebt magie op zak

Van 1 november tot 6 december delen de Post en een warenhuisketen ruim een miljoen spaardoosjes uit aan kinderen van 6 tot 12 jaar. Met deze doosjes kunnen de kinderen dan in hun onmiddellijke omgeving muntstukken inzamelen, onder het motto "vele kleintjes maken één grote". Op 6 december wordt de geldinzameling afgesloten en worden de fondsen overgebracht naar de NBB. De Bank verleent haar volledige steun aan deze actie en zal de munten gratis sorteren en tellen.

Jouw bijdragen zijn uiteraard ook welkom op rekening 000-0000004-04 van de Koning Boudewijnstichting, met de vermelding Magic Cents (voor stortingen vanaf 30 euro ontvang je een fiscaal attest).

154 JAAR MODERNITEIT

74 stoere krijgers

De zuilengalerij is een technisch en modernistisch hoogstandje

De aartsmoeilijke opdracht die architect Marcel Van Goethem van zijn broodheer kreeg, kwam ongeveer op het volgende neer: "Bouw een centrale bank met een drukkerij, een gebouw dat vertrouwen en veiligheid uitstraalt en tegelijkertijd harmonieert met zijn omgeving zoals de oude Bank en de kathedraal. Bouw het op een zeer onstabiele ondergrond van drijfzand en zakken grondwater, en laat het gedeeltelijk rusten op de noord-zuidverbinding."

Al voor de Tweede Wereldoorlog bestonden er plannen om de oorspronkelijke Beyaert-gebouwen te vervangen door een nieuwe bank, maar de inval van de Duitsers gooide roet in het eten. Nadat de bezetter was verslagen nam toenmalig gouverneur Frère het bouwprogramma weer ter hand en belastte directeur Van Nieuwenhuyse ermee architect Van Goethem bij te staan in de uitvoering van zijn opdracht.

Beide heren bezochten samen een aantal centrale banken in het buitenland zoals de Bank of England, waar de bouwwerken 18 jaar duurden, de Banque de France, de Federal Reserve Board in Washington, enz. Na 2 jaar studie werd op 20 januari 1948 de eerste steen gelegd, de start van een 10-jarig project.

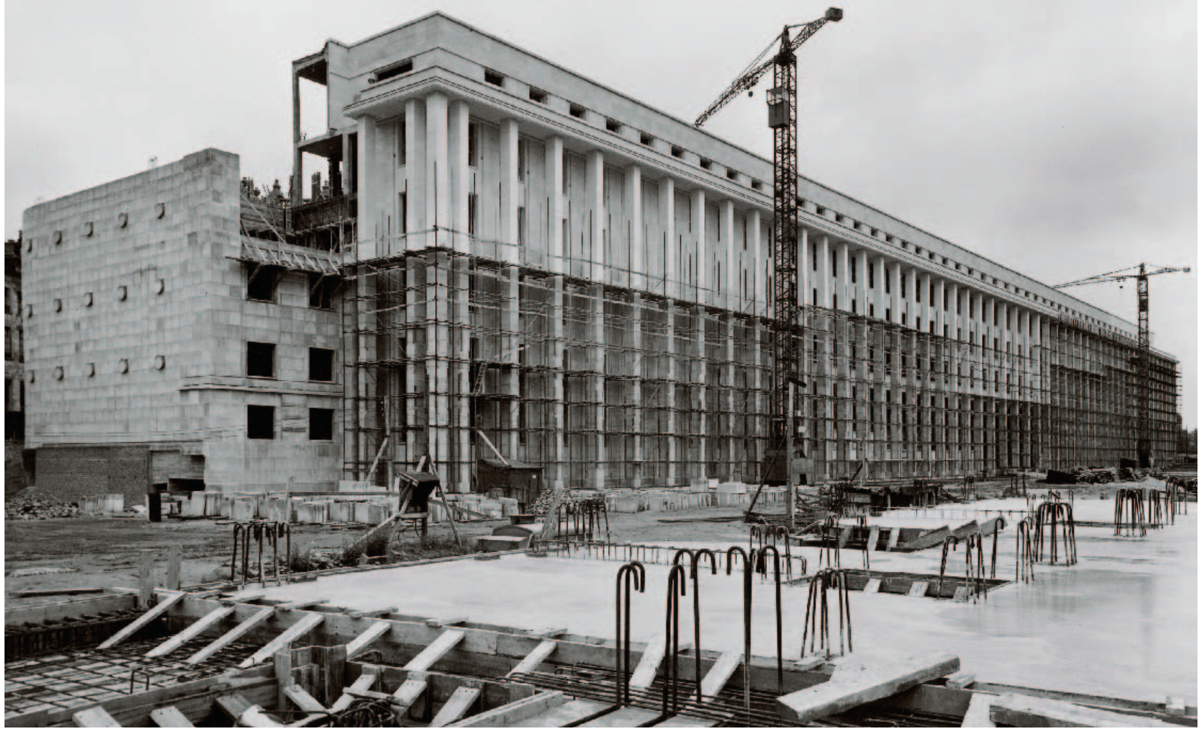

De moeilijke ondergrond, de aard van het gebouw, de onderliggende noord-zuidverbinding en de hoogte van de ranke zuilen maakten van het NBB1-gebouw een echt huzarenstukje. Op de voorgrond zie je grondvesten van wat de nieuwe drukkerij zal worden

Omstreden

Het gebouw steunt op de noord-zuidverbinding die onder de Berlaimontlaan loopt. De trillingen en het geluid van het treinverkeer in de tunnel worden opgevangen door akoestische kussens, uit bladen van lood en asbest; door de belasting werd hun oorspronkelijke dikte van 60 cm samengedrukt tot nog slechts 6 cm.

De monumentale zuilengalerij aan de voorgevel moest het visitekaartje worden, maar aanvankelijk uitte de openbare opinie zware kritiek. Ze wreef de Bank grootheidswaanzin aan, was ontstemd door de hoge bouwkosten en vond dat het gebouw door de Duitsnationale bouwkunst was geïnspireerd. De oorlog was nog lang niet verteerd! De blinde gevels van de rotondes bestempelde men als klaagmuren en de zuilengalerij werd vergeleken met die van Hitlers kanselarij. Dat Van Goethem ook de oorspronkelijke gebouwen van Beyaert wilde slopen, inclusief het hotel, viel niet in goede aarde.

Rank

De zuilengalerij was echter een vernuftig staaltje van bouwkunst voor die tijd. De kolommen zijn 20 meter hoog en hebben slechts een doorsnede van 85 bij 75 cm, waardoor er veel daglicht kan binnenvallen en de gevel en de ramen goed zichtbaar blijven. Berekeningen bevestigden dat stevige windkracht de stabiliteit van zulke slanke kolommen in gevaar kon brengen. Door met voorgespannen beton te werken, kon men de fijne omvang behouden, terwijl de zuilen toch tegen de stevigste winddruk bestand bleven. Het was voor het eerst dat een dergelijk procédé van gewapend beton in gehouwen steen in België werd uitgevoerd.

Vandaag staat de zuilengalerij bekend als een hoogtepunt van modernistische architectuur; een stevige burcht, beschermd door 74 stoere krijgers!

Jean-Marie Swerts